

Verksamhetsberättelse för Elevhälsans Medicinska Insats (EMI) läsåret 2023/2024

Innehåll

Innehåll	2
Uppdrag	3
Styrdokument.....	3
Verksamhetsansvar, kompetens och personalresurser	3
Ansvarsfördelning.....	3
Verksamhetschef.....	4
Skolläkare.....	4
Kompetens	4
Samordnade skolsköterska.....	5
Skolsköterska.....	5
Kompetens	5
Personalresurser	6
Lokaler och utrustning.....	6
Verksamhetens arbete	6
Metodbok.....	6
Hälsofrämjande arbete.....	7
EMI:s hälsofrämjande arbete på skolorna läsåret 23/24.....	7
Hälsobesök	7
Hälsofrämjande och förebyggande arbete	8
Skolläkarmottagning.....	8
Vaccinationer.....	9
Öppen mottagning.....	9
Remisser.....	9
EMI-möten.....	10
Övrigt.....	10
Patientsäkerhet	11
Samverkan	11
Kompetensutveckling	12
Elevernas trivsel och mående	12
Verksamhetsplan 2024/202	13

Uppdrag

Enligt skollagen ska det finnas elevhälsa för eleverna i grundskola, anpassad grundskola, sameskola, specialskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Elevhälsan skall omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För elevhälsans medicinska insats (EMI), ska det finnas skolsköterska och skolläkare.

EMI skall främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Enligt skollagen skall eleverna erbjudas minst tre hälsobesök i grundskolan och minst ett hälsobesök i gymnasieskolan samt ges möjlighet till enklare sjukvårdsinsatser.

Styrdokument

EMI har flera lagar, författningar och styrdokument att förhålla sig till, bl.a.

Arbetsmiljölagen,
Arkivlagen,
Barnkonventionen,
Dataskyddsförordningen GDPR,
Diskrimineringslagen,
Föräldrabalken,
Förvaltningslagen,
Hälsa- och sjukvårdslagen,
Lagen om hälsodataregister,
Lagen om register över nationella vaccinationsprogram,
Offentlighets- och sekretesslagen,
Patientdatalagen,
Patientdataförordningen,
Patientlagen,
Patientskadelagen,
Patientsäkerhetslagen,
Skollagen,
Smittskyddslagen,
Socialtjänstlagen,
Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd,
Vägledning för elevhälsa och

Danderyds kommuns lokala metodbok som innehåller de processer som finns i kommunens verksamhet samt de aktiviteter, rutiner och riktlinjer som ska följas.

Verksamhetsansvar, kompetens och personalresurser

Ansvarsfördelning

Danderyds kommun är vårdgivare. Utbildningsnämnden ansvarar för den skolverksamhet som bedrivs i kommunal regi och är vårdgivarens representant för EMI i kommunens skolor. Det finns en utsedd verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats som tillika är skolchef för kommunens grundskola, gymnasieskola och anpassad grund – och gymnasieskola. Medicinskt ledningsansvarig (MLA) är skolläkaren.

Två av skolsköterskorna har övergripande uppgifter i de kommunala skolverksamheterna varav en med inriktningarna samordningsansvar 20 % och systemadministration av Prorenatas medicinska journalhantering och en med vaccinationsuppdrag.

Verksamhetschef

Inom all hälso- och sjukvård ska det finnas en verksamhetschef som ansvarar för verksamheten och har det samlade ledningsansvaret. Verksamhetschefen ska verka för hög kvalitet inom EMI och verka för god samverkan med andra aktörer.

Verksamhetschefen för EMI är ansvarig för det systematiska kvalitetsarbetet i vilket avvikelshantering, upprättande av verksamhetsplan, verksamhetsberättelse, ledningssystem och patientsäkerhetsberättelse ingår. Ansvaret att ta fram underlag i det systematiska kvalitetsarbetet är delegerat till samordnade skolsköterska.

Skolläkare

Skolläkaren är medicinskt ledningsansvarig (MLA) och utgör tillsammans med skolsköterskorna elevhälsans medicinska kompetens. Skolläkaren har tillsammans med skolsköterskan ansvar för den medicinska verksamheten på den enskilda skolan samt att utföra sina arbetsuppgifter under eget yrkesansvar. Skolläkaren ansvarar för att ge stöd i medicinska frågor till elevhälsa och skolor. För skolläkare gäller den allmänna hälso- och sjukvårdssekretessen enligt 7 kap. 1 § sekretesslagen.

Skolsköterskorna är ensamma i sin medicinska roll på skolan och det är viktigt med ett medicinskt stöd från en skolläkare. Danderyds kommun har en skolläkare anställd på 80 % för samtliga kommunala skolor i kommunen.

Skolläkaren ansvarar för vaccinationsordinationer som avviker från det svenska barnvaccinationsprogrammet och ansvarar för att det finns generell ordination av läkemedel i skolan. Skolläkaren träffar alla barn i förskoleklass alternativt årskurs 1 och i övriga åldrar vid behov. Skolläkaren skriver remisser för utredning av neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, vid obesitas, skolios med mera.

Tillsammans med samordnade skolsköterska ansvarar skolläkaren för uppdatering av EMI: s metodbok, handläggning av avvikelser samt för att bidra till kvalitetsutvecklingen inom EMI.

Skolläkaren ansvarar för att rapportera till verksamhetschefen när kvaliteten i verksamheten inte beaktas eller tillgodoses. Skolläkaren ansvar även för Lex Maria-anmälningar.

Skolläkaren arbetar tillsammans med samordnande skolsköterska med verksamhetsutveckling och informationsspridning inom EMI.

Skolläkaren samverkar med andra skolläkare i regionen via ett skolläkarnätverk två gånger per termin samt samverkar med vårdinstanser i länet såsom till exempel barn- och ungdomspsykiatri, barn- och ungdomsmedicin och ungdomsmottagning.

Kompetens

Skolläkaren arbetar i första hand hälsofrämjande och förebyggande. Skolläkaren ska vara legitimerad läkare och kan ha specialistutbildning i allmänmedicin, pediatrik eller barn- och ungdomspsykiatri som bas och kan även ha tilläggspecialitet inom skolhälsovård. Skolläkaren har fördjupad medicinsk kunskap inom områdena tillväxt, utveckling, endokrinologi, psykisk hälsa, specifika skolsvårigheter,

långvariga sjukdomstillstånd och funktionsnedsättningar i skolan, vaccinationer och smittskydd samt hälsofrämjande arbete. Skolläkaren har specifik kunskap kring lagstiftning som styr skolans arbete samt de delar av hälso- och sjukvårdslagen som styr elevhälsan. Skolläkaren i Danderyds kommun har specialistutbildning inom allmänmedicin och skolhälsovård.

Samordnade skolsköterska

Samordnade skolsköterska ansvarar, genom delegation av verksamhetschef, för det systematiska kvalitetsarbetet i vilket avvikelshantering, upprättande av verksamhetsberättelse och verksamhetsplan, patientsäkerhetsberättelse samt ledningssystem ingår.

Samordnande skolsköterska ansvarar för schemaläggning av skolläkare, ledning och ansvar för EMI-möten cirka en gång i månaden. I rollen ingår även kontakter med högskolor och studenter gällande verksamhetsförlagd utbildning för studenter som läser till distriktssköterska eller barnsjuksköterska. Samordnade skolsköterska är behjälplig vid rektorernas rekrytering av personal samt introducerar nya skolsköterskor och tilldelar mentor.

I rollen ingår även att vara en samordnande länk inom kommunens EMI och arbeta med verksamhetsutveckling och informations spridning inom EMI.

Samordnande skolsköterska är även systemadministratör för journalsystemet Prorenata som ständigt är under utveckling och som kontinuerligt uppdateras med nya funktioner som ska införas och läras ut till övriga inom EMI, vilket görs i mån av tid. Samordnande skolsköterska är också länken mellan skolsköterskorna och Prorenatasupporten.

Samordnande skolsköterska samverkar med andra skolsköterskesamordnare i regionen och fungerar som en samordnade länk mellan olika vårdinstanser i länet såsom till exempel barn- och ungdomspsykiatri, barn- och ungdomsmedicin och ungdomsmottagning.

Pågående utvecklingsområden är digital tillgänglighet, införande av e-arkiv, i samverkan arbeta för att säkerställa sekretessfrågor med syfte att optimera användandet av ärendehanteringssystemet Prorenata korrekt ur sekretesssynpunkt och att uppnå en likvärdighet mellan professionerna som arbetar i systemet.

Skolsköterska

Skolsköterskan utgör medicinsk- och omvårdnadskompetens i elevhälsan. Skolsköterskan har tillsammans med skolläkaren ansvar för verksamheten på den enskilda skolan och utför sina arbetsuppgifter under eget yrkesansvar.

Precis som för skolläkaren gäller den allmänna hälso- och sjukvårdssekretessen enligt 7 kap. 1 § sekretesslagen vilket innebär att sekretess gäller för uppgifter om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden.

Skolsköterskan ansvarar för att rapportera till verksamhetschef när kvaliteten i verksamheten inte beaktas eller tillgodoses.

Kompetens

Skolsköterskans kompetens omfattar kunskap i förebyggande hälso- och sjukvårdsproblem liksom kunskap i hälsofrämjande arbete i den fysiska, psykiska och sociala miljön. Omvårdnadskompetens innebär att utifrån en helhetssyn på människans fysiska, psykiska, sociala och andliga behov hjälpa individer, familjer och grupper att förebygga, identifiera och behandla hälso- och sjukvårdsproblem. Skolsköterskan har en grundutbildning till leg sjuksköterska samt en specialistutbildning till distriktssköterska, barnsjuksköterska eller skolsköterska. Alla skolsköterskor inom kommunen har rätt vidareutbildning/ specialistutbildning.

Personalresurser

I kommunen finns 10 grundskolor och en gymnasieskola. Elevantalet per heltidstjänst inom kommunen ligger på ett snitt på 516 elever per skolsköterska i grundskolan och ca 690 elever per skolsköterska på gymnasiet.

Elevantal baserat på underlag från juni 2024

Rektorsområden	Antal elever	Tjänstgöring %	Antal elever per heltid
Västra Danderyd:	747	150	498
Balderskolan	184		
Kyrkskolan,	364		
Kevingskolan	182		
Kevinge anpassad grundskola*	17		
Ekebyskolan	268	60	445
Enebybergs skola **	622	120	518
Stocksundskolan/Långängen	447/171	120	515
Vasaskolan *	227	50	454
Fribergaskolan *	569	100	569
Mörbyskolan *	517	90	574
Danderyds gymnasium *	1384	200	692

* På dessa rektorsområden finns undervisningsgrupper med anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola eller resursklass

** På rektorsområdet finns utöver detta även en 20 % tjänst för samordnare av skolsköterskorna

Lokaler och utrustning

Några av skolorna har haft en viss brister gällande EMI: s lokaler och utrustning, som till exempel avsaknad av sekretessdörr. Respektive skolsköterska har lyft detta med sina rektorer för åtgärd, och i de flesta fall har bristerna åtgärdats.

I samband med en inspektion från kommunens arkivarier kom man fram till att ingen av skolorna hade godkända journalskåp ur brandsäkerhetssynpunkt alt. att de var placerade i en icke godkänd lokal. Vid denna inspektion deltog även rektorer och intendenterna. På bildningsförvaltningen pågår ett arbete med att köpa in brandsäkra skåp till samtliga skolor. Planen är att dessa installeras innan årsskiftet. Några av skolorna saknar även reservnycklar till läkemedelsskåp alt. kylskåp.

Verksamhetens arbete

Metodbok

EMI:s metodbok är ett verktyg och hjälpmedel för skolsköterskor och skolläkare i deras dagliga arbete. I metodboken finns de processer, aktiviteter och rutiner som styr EMI i Danderyds kommunala skolor. De är framtagna för att en hög patientsäkerhet och god kvalitet ska finnas för eleverna i Danderyds kommunala skolor. Ansvarig för metodboken är samordnade skolsköterska och den medicinskt ledningsansvariga skolläkaren. Metodboken finns digitalt och endast EMI:s personal har tillgång till den. Alla skolsköterskor ska hålla sig uppdaterade och vara

delaktiga i att arbeta efter metodbokens rutiner. När ny rutin införs informeras detta på EMI-möte eller via epost för att notera att nytt dokument finns att läsa.

Hälsofrämjande arbete

Hälso- och sjukvården är indelad i micro, meso och makronivå. För EMI innebär det att makronivån har fokus på ledningen - vårdgivare och verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats. Mesonivån beskriver skolenheten, verksamheten EMI med skolsköterskorna och skolläkaren medan mikronivån belyser elever och dess vårdnadshavare. I verksamheten skapas resultat genom samspel och dialog mellan nivåerna.

Individuell hälsoundervisning är en del av hälsobesöket, men sker även vid skolsköterskans övriga elevkontakter. På individnivå arbetar skolsköterskorna hälsofrämjande utifrån livsstilsfaktorer. De arbetar aktivt med att främja hälsa och förebygga ohälsa, både psykisk och fysisk. Detta sker vid hälsobesöken, vid uppföljningar, vid öppen mottagning och när de på andra sätt möter elever och deras vårdnadshavare. Elevärenden tas även upp på skolans elevhälsoteam och vid behov följer skolsköterskan upp dessa.

EMI:s hälsofrämjande arbete på skolorna läsåret 23/24

Hälsobesök

Skolsköterskan erbjuder elever hälsobesök med allmänna hälsoundersökningar samt stödjer och medverkar till att elever utvecklar hälsosamma levnadsvanor. Hälsobesök erbjuds alla elever i förskoleklass, åk 2, 4, 6, 8 och år 1 på gymnasiet. Vid hälsobesöken genomförs hälsosamtal och undersökningar utifrån basprogrammet som vilar på Socialstyrelsens beslut och finns beskrivet i EMI:s metodbok. Hälsosamtalen har en stödande och hälsofrämjande inriktning med utgångspunkt från den enskilda individen. Ett mål är att få eleven att se samband mellan eventuella hälsoproblem och den egna livsstilen samt hur det påverkar skolsituationen.

Under läsåret 23/24 har sammanlagt 1817 hälsobesök genomförts, varav 9 har varit inskrivning av nyanlända. Det är en minskning med 60 hälsobesök totalt jämfört med läsåret 22/23 då 1877 hälsobesök genomfördes.

På Danderyds gymnasium har samtliga elever erbjudits hälsobesök och 56 elever har tackat ja. Detta är en ökning jämfört med förra läsåret då 22 elever kom på erbjudet hälsobesök. Erbjudandet kvarstår hela läsåret, och eleverna har alltid möjlighet att boka ett besök via digital bokning.

På Mörbyskolan och Fribergskolan har nästan samtliga elever i åk 8 genomgått hälsobesök, någon tackade nej och några har uteblivit p.g.a. problematisk skolfrånvaro.

På låg- och mellanstadiet har i stort sett alla hälsobesök genomförts enligt basprogram förutom någon enstaka som bytt skola innan tiden för planerat hälsobesök.

Vid skolläkarbesöket i förskoleklass/årskurs 1 lägger skolläkaren mycket tid på att diskutera med vårdnadshavare och elev om friskfaktorer både gällande fysisk och psykisk hälsa. En plan läggs upp för att följa eventuella ohälsosamma vanor genom t.ex. vidareremittering till dietist, barn- och ungdomsmedicinsk mottagning, första linjens psykiatri eller genom extra uppföljande kontroller hos skolsköterska. Vårdnadshavare och elev får möjlighet att ställa livsstilsrelaterade frågor och skolläkaren ger råd om vad de som familj kan jobba med och vart de kan vända sig om de behöver

ytterligare stöd i frågan.

Livsstilsrelaterade frågor lyfts även vid andra besöksorsaker hos skolläkaren som t.ex. vid neuropsykiatrisk utredning, utredning av avvikande tillväxt och vid skoliosbedömning.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

Hur pass aktiv skolsköterskan haft möjlighet att vara i hälsofrämjande och förebyggande arbete på gruppnivå skiljer sig åt mellan skolorna. På lågstadiet har inget arbete på gruppnivå gjorts detta läsår. På mellanstadiet har alla skolor förutom en haft pubertetsprat, vanligtvis i årskurs 5 men på några skolor har det även gjorts i åk 4 och i åk 6.

På högstadieskolorna har man ej haft möjlighet till arbete på gruppnivå.

På Danderyds Gymnasium har man i år haft aktivitet på gruppnivå i syfte att stärka elevernas förmåga att identifiera riskbruk av alkohol. Skolsköterskorna har även medverkat vid en fem veckors utbildningsserie rörande "Livet med intellektuell funktionsnedsättning" som hölls för eleverna i anpassade gymnasieskolan tillsammans med Habiliteringen, samt haft aktivitet med "Livsfrågor" tillsammans med kurator i cafeteria.

Skolläkarmottagning

Samordnade skolsköterska lägger ett schema med tider för när skolläkaren besöker skolorna. Skolläkaren träffar alla barn i förskoleklass alternativt åk 1 då bedömning av tillväxtkurvor, vaccinationer, hereditet och medicinska åkommor görs. Likaså eventuella utvecklingsrelaterade funktionsnedsättningar, som t.ex. motoriska, språkliga och kognitiva svårigheter bedöms. Värt att notera är att barnen och vårdnadshavare inte har träffat en läkare för utvecklingsbedömning sedan besöket på barnvårdscentralen vid ett års ålder.

Att skriva remisser för neuropsykiatrisk utredning är ett tidskrävande arbete för flera professioner. Lärare och speciallärare eller specialpedagog genomför pedagogiska utredningar, upprättar åtgärdsprogram och andra underlag för att kartlägga elevens färdigheter och beteendemönster. Skolsköterskan kontrollerar syn och hörsel samt samlar in och skannar alla underlag i elevens journal.

Skolläkaren har 1,5 timme avsatt för att läsa igenom alla underlag, ta anamnes från elev och vårdnadshavare, göra en medicinsk undersökning samt medicinsk bedömning som ska delges/godkännas av vårdnadshavare och sen skriva eventuella remisser.

För att träffa nyanlända familjer med tolk avsätts en timmes skolläkartid per elev, för besök i förskoleklass alternativt årskurs 1 avsätts 30 min per elev och för ryggkontroller 15 min.

Det är ett pågående arbete under terminen att fördela och anpassa skolläkartider så att alla skolor får den tid de behöver utifrån elevantal och behov.

Skolläkaren har under läsåret 2023/2024 haft ansvar för totalt 3551 elever i grundskolan, 15 i anpassad grundskola, 1 384 i gymnasieskolan och 16 i anpassad gymnasieskola.

Under läsåret 23/24 har skolläkaren haft 616 besök, varav 288 varit läkarbesök i förskoleklass och årskurs 1. Övriga skolläkarbesök innefattar medicinska bedömningar och undersökningar vid behov, skoliosbedömningar, att göra medicinska bedömningar av tillväxt, tidig/sen pubertet, över/undervikt, att göra medicinska bedömningar i samband med NPF-utredningar samt inför ansökan till anpassad skola och att undersöka nyanlända barn.

Vaccinationer

Eleverna erbjuds vaccinationer enligt det allmänna vaccinationsprogrammet. Det innebär vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund i förskoleklass alt. åk 1. I åk 5 erbjuds alla elever vaccination mot humant papillom-virus, HPV, och i åk 8 erbjuds alla elever vaccination mot difteri, stelkramp och kikhosta. Vaccinationstäckningen inom kommunen är hög. Vaccinationer har erbjudits till alla som skall ha. En liten andel (2%) har valt att tacka nej till enstaka erbjuden vaccination detta läsår. Andel som tackat nej till alla vaccinationer inom barnvaccinationsprogrammet är extremt få.

Vårdnadshavare som tackar nej till vaccin enligt basprogrammet erbjuds extra informationssamtal om vaccin med skolläkare om de önskar och eleven erbjuds vaccination på nytt vid varje nytt stadium.

EMI ansvarar för alla ordinationer och vaccinationer av nyanlända elever. Många nyanlända elever behöver flera vaccinationer för att komma i fas med det svenska vaccinations-programmet.

Samtliga vaccinationer registreras i det Nationella vaccinationsregistret, via journalsystemet Prorenata. Sammanlagt har skolsköterskorna under läsåret givit 1418 vaccinationer.

Öppen mottagning

Utöver den planerade mottagningen ska elever erbjudas möjlighet att själva söka upp skolsköterskan. Till den s.k. öppna mottagningen kan elever söka spontant för enklare sjukvårdsinsatser, bedömning, behandling samt rådgivning och stöd i psykosociala frågor/svårigheter. Skolsköterskan gör dagligen många medicinska bedömningar samt ger hjälp till egenvård. Skolsköterskan hänvisar vidare till sjukvården vid behov. Mottagningsverksamheten för EMI är en del i det generella förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Det är viktigt att hålla isär den uppgiften från primärvårdens uppdrag.

Sammanlagda antalet spontanbesök på skolorna har ökat med 15 % jämfört med föregående läsår. Läsåret 23/24 genomfördes 3240 spontanbesök jämfört med 2760 spontanbesök under läsåret 22/23, vilket innebär en ökning för tredje läsåret i rad trots minskat elevantal.

Antal spontanbesök per skola	BA	KY	KE	LÅ	ST	VA	EK	EN	MÖ	FR	DA
Läsåret 22/23	4	83	95	15	274	234	180	646	213	355	771
Läsåret 23/24	11	118	46	22	391	229	231	475	351	416	951

Remisser

De vanligast förekommande remisserna som skickas är till ögonläkare/optiker, logoped för utredning av läs-, skriv- språklig- eller räkneförmåga, barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning, första linjens psykiatri, barn- och ungdomsmedicinska mottagning, barnläkarmottagningar med uppdrag att utreda neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, vårdcentral, ortopediskt center samt öron-, näsa- och halsmottagning.

Under läsåret har det skrivits 649 remisser vilket är en ökning från föregående läsår, då det skrevs 619 remisser.

Skolläkaren har skrivit 372 remisser och skolsköterskorna 273 remisser. 25 % av totala antalet remisser var till olika barnläkarmottagningar, 17 % till logopedmottagningar, 15 % till barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och 12 % till Första linjens psykiatri.

Det som ökat mest från föregående läsår är antal remisser till BUP som ökat från 7 % till 15 %. Remisser till BUMM har ökat från 15 % till 25 % och Första linjen har ökat från 8 % till 12 %. Logopedremisserna har däremot minskat från 21 % till 17 % av totalt antal skrivna remisser.

EMI-möten

Under läsåret har nio EMI-möten genomförts varav fyra möten varit heldagar.

Under läsåret 23/24 har följande externa gäster deltagit: Frida Dahlbäck psykolog från Första linjens psykiatri, Martin Olsson och Krister Cobanoglu från Kommunledningskontoret har deltagit och uppdaterat om införandet av e-arkiv samt inventerat hur mycket pappersjournaler som finns ute på enheterna, kommunens dataskyddsombud Linda Marklund har deltagit för info och att svara på frågor angående bl.a. behandling av personuppgifter.

Ett stående inslag på EMI-mötena är genomgång av avvikelser, åtgärder av dessa och att en plan läggs upp för att förhindra att det händer igen, ofta genom att uppdatera eller förtydliga rutiner.

Samordnade skolsköterska ansvarar för mötena och är sammankallande och barn- och elevhälsoschef har deltagit del av tid på dessa möten. Skolläkaren och samtliga skolsköterskor deltar på EMI-möten förutom vid sjukdom.

Övrigt

I skolsköterskans och skolläkarens arbete ingår mycket dokumentation då allt skall journalföras. Journal förs i journalsystemet Prorenata tillsammans med skolornas övriga elevhälsa. Alla grupper har egen flik i journalsystemet enligt de sekretessregler som finns.

I EMI ingår mycket administrativt arbete med bl.a. att skanna in olika handlingar eftersom målet är att alla journaler ska finnas i enbart i digital form. Samtycken till vaccination skannas in för de elever och vårdnadshavare som inte lämnat samtycket digitalt.

Det saknas möjlighet att digitalt föra över journaler mellan de system som regionen och vissa andra kommuner använder. Därför måste t.ex. remissvar eller utlåtanden från andra enheter utanför kommunen skannas in i elevens journal.

EMI använder digitala samtycken för vaccination sedan läsåret 20/21 och under detta läsår används digitala samtycken via journalsystemet Prorenata. Samtycke kan även lämnas i pappersform, i så fall i slutet kuvert direkt till EMI.

Övrigt administrativt arbete är t.ex. journalhantering och rekvirering av journaler samt att skicka journaler till mottagande skola efter inskannat medgivande från vårdnads-havare. Skolsköterskorna hämtar utskrivna kopior på journaler från BVC och skannar in dessa i journalsystemet, och papperskopiora gallras sedan. Originaljournaler returneras igen efter inskanning.

Remissvar ska skannas och rapporteras till skolläkare, hälsoenkäter administreras och skannas in om de ej gjorts digitalt, information om kommande hälsobesök läggs upp på lärplattformen V-klass (numera SchoolSoft). Totalt har EMI gjort 14790 administrativa anteckningar under läsåret i journalsystemet Prorenata,

Utöver basprogrammet utför EMI om möjligt uppföljande kontroller åt andra vårdgivare enligt skriftligt behandlingsmedgivande, tex uppföljning tillväxt, kontroll puls och blodtryck inför och under behandling med vissa mediciner åt andra vårdgivare, enligt behandlings-meddelande. Det är till

exempel när en barnläkare ber EMI följa upp tillväxt eller puls och blodtryck inför och under behandling med vissa mediciner.

Patientsäkerhet

Skolsköterskor och skolläkare är skyldiga att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls så att ingen elev utsätts för skada. Skolsköterskor och skolläkare ska rapportera risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller kunnat medföra en vårdskada till vårdgivaren.

Avvikelse skrivs in i Prorenata och hamnar i funktionsbrevlådan hos samordnande skolsköterska, skolläkare och verksamhetschef. Under läsåret 23/24 skrevs 46 avvikelserapporter, vilket är en minskning från förra året då antalet var 67. Två av fallen kategoriserades som negativ händelse som har lett till patientskada, men inte så allvarligt att Lex Maria-anmälan behövs formuleras. I de övriga fallen så var det fråga om tillbud som kunde ha lett till patientskada.

Verksamhetschef, samordnande skolsköterska och medicinskt ledningsansvarige (MLA) skolläkare har tagit del av inkomna avvikelser. I varje enskilt fall har en händelseanalys genomförts och återkoppling med åtgärd har dokumenterats.

Under läsåret har samordnade skolsköterska tillsammans med skolläkare och barn- och elevhälsochef skrivit en Patientsäkerhetsberättelse, som i år kombinerades med patientsäkerhetsberättelsen för elevhälsans psykologiska insats.

Samordnade skolsköterska kontrollerar att varje skolsköterska har rätt behörighet i journalsystemet kontinuerligt under läsåret, så att olovlig inloggning i journal inte förekommer. MLA genomför årligen journalgranskning av slumpvis utvalda journaler i alla aktuella klasser på samtliga skolor året efter att hälsobesök enligt basprogram utförts för att kontrollera att riktlinjer enligt metodboken har följts, att medicinskt korrekta bedömningar har gjorts och att dokumentationen är korrekt. Sammanställning av dessa granskningar redovisas på EMI-möte i augusti 2024.

Samverkan

Alla skolsköterskor är en del av sin skolans elevhälsoteam. Läsåret 2023/2024 har skolläkaren deltagit på EHT på de flesta av skolorna.

Det ser lite olika ut på skolorna om skolsköterskorna deltar i skolornas arbete mot kränkande behandling beroende på om skolsköterskan ingår i trygghetsteamet eller ej. Likaså ser det olika ut gällande deltagande på aktiviteter såsom gruppsamtal med eleverna om olika livsstilsfrågor genomförs. Detta p.g.a. olika behov på de olika skolorna och på skolsköterskans arbetsbelastning.

Samverkan med övriga aktörer sker på EMI-möten då skolsköterskorna och skolläkare tillsammans bestämmer vilka som ska bjudas in. Socialtjänsten i Danderyd har i sin tur bjudit in skolsköterskor och övriga delar av EHT för samverkansmöte två gånger detta läsår.

Skolläkaren deltar i skolläkarnätverk och i samverkansmöten med BUP.

Samordnande skolsköterska deltar i nätverksmöten med andra samordnande skolsköterskor i Stockholms Län.

Under läsåret 23/24 har arbetet för att stärka kvalitet och likvärdighet i elevhälsoarbetet i kommunens skolor fortsatt. En satsning på en mer centralt kvalitetssäkrad elevhälsa förväntas för eleverna medföra en likvärdig tillgång till elevhälsans samtliga professioner och en ökad möjlighet till

kollegial samverkan för personalen. Inventering av kompetens och utbildningar har erbjudits till de som behövt.

Kompetensutveckling

Skolläkaren har under VT-24 slutfört sin specialistutbildning inom skolhälsovård. Utöver detta så har skolläkaren deltagit på Barnneuropsykiatriska Sektionens utbildningsdagar med föreläsningar om samvariation mellan NPF och kroppslig sjukdom; smärta och NPF, tidigt födda barn och NPF, obesitas eller ätstörning och NPF, magbesvär och NPF och på Skolläkarförbundets utbildning om ADHD hos flickor samt tourettes samt på Skolläkarförbundets utbildning inom intellektuell funktionsnedsättning.

Samtliga skolsköterskor har deltagit i skolsköterskekongressen 2024, vilken innehöll flera föreläsningar av bra kvalitet. Några exempel är föreläsningar om ADHD, HBTQI, anorexia, psykisk hälsa, motiverande samtal vid övervikt och om vaccinationer.

Skolsköterskorna har även deltagit på andra föreläsningar, oftast digitalt, i mån av tid.

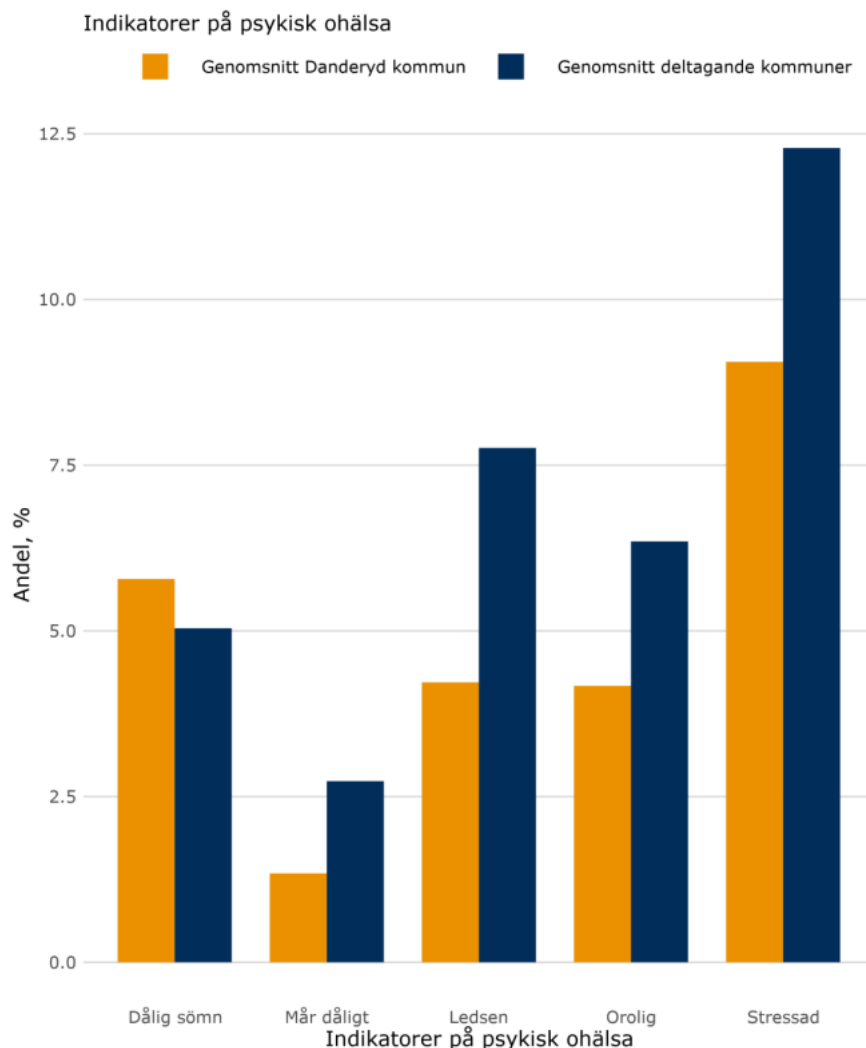
Elevernas trivsel och mående

I stort sett alla eleverna i årskurs 4 och 8 har besvarat en hälsoenkät i samband med hälsobesöket, medan man i gymnasieskolan fångat upp elevernas mående även via spontanbesöken.

I elevhälsoenkäterna tas bland annat följande upp: trivsel, trygghet, arbetsro samt om man blivit utsatt för kränkning eller om man upplever stress. Majoriteten av eleverna, enligt dessa enkäter, trivs i skolan och känner sig trygga, men man ser en ökning gällande skolrelaterad stress hos eleverna och höga krav på sig själva, redan på mellanstadiet. Stressen kan också bidras av mängden aktiviteter på fritiden. På högstadieskolorna ser man i samtalen en ökning av psykisk ohälsa, ofta relaterat till stress men också på grund av sömn, sociala medier och kamratrelationer. På gymnasiet har de flesta som kommit på hälsobesöket uppgett att de mår bra men då få hälsobesök har gjorts är det svårare att uttala sig om hur eleverna mer övergripande mår. Utifrån de spontanbesök som görs noterar skolsköterskorna på gymnasiet att många elever tar kontakt p.g.a. dåligt psykiskt mående relaterat till främst skolrelaterad stress, nedstämdhet och ensamhet.

Bild från Elevhälsoportalens rapport för LÅ 22/23;

Diagram 26. Kommunens andel (%) av elever med psykisk ohälsa per indikator, i förhållande till övriga deltagande kommuner.

Verksamhetsplan 2024/2025

Prioriterade områden att fortsätta att utveckla:

- Elevhälsans webbportal i Prorenata: Under vårterminen-24 påbörjades ett arbete för att utveckla digital elevhälsa/digital ingång som ökar tillgängligheten till elevhälsan. Plattformen är utformad för att förenkla och förbättra kommunikationen mellan skolan, elever och deras vårdnadshavare när det gäller elevhälsorelaterade ärenden. Den digitala tjänsten möjliggör att elever och vårdnadshavare kan ta emot och besvara blanketter från skolans elevhälsa, få en översikt av och kunna hantera planerade möten och boka både fysiska möten och digitala videomöten. Utvecklingsarbetet digital elevhälsa har i delar underlättat skolsköterskans arbete. I utvecklingsarbetet har det också funnits vissa försvårande faktorer som tekniska hinder, personalförändring och elevintresset har inte varit så stort.
- Det förebyggande arbetet gällande stress/psykisk ohälsa samt ANDTS.
- Kunskapen om ätstörningsproblematik i syfte att kunna arbeta förebyggande.
- Likvärdighet gällande det förebyggande arbetet i skolan på grupp nivå. Delge varandra (stadium) vilka aktiviteter som görs och lära och inspireras av varandra
- Likvärdighet gällande möjlighet till fortbildning

- Införande av e-arkiv
- Tydligare riktlinjer gällande journalhantering för elever med skyddad identitet.
- Fortsatt arbete med att säkerställa sekretessfrågor för att optimera användandet av journalsystemet korrekt ur sekretesssynpunkt, för att uppnå en likvärdighet mellan de olika professionerna som arbetar i systemet.